

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

<i>Zaaknummer:</i>	Z/22/067384/311507
<i>Datum collegebesluit:</i>	dinsdag 9 augustus 2022
<i>Datum commissievergadering:</i>	maandag 5 september 2022
<i>Datum raadsvergadering:</i>	dinsdag 20 september 2022
<i>Soort Voorstel:</i>	Adviesnota
<i>Onderwerp:</i>	Handboek Welstand en Beeldkwaliteit Wassenaar
<i>Portefeuillehouder:</i>	Wethouder Boon
<i>Programma:</i>	Fysieke Leefomgeving
<i>Kernboodschap:</i>	Voor welstand en beeldkwaliteit is veel bereikt met de opbouw van het handboek sinds 2004. De raad stelt het handboek formeel vast als geheel van (delen van) bestaande documenten. Uitgangspunt is een goede onderbouwing van de toekomstige uitvoering van het beleid inclusief de op 14 december 2021 herijkte welstandscriteria voor zonnepanelen en -collectoren.
<i>Bijlagen:</i>	Bijlage 0. Onderdelen Handboek Bijlage 1. Handboek Band I Bijlage 2. Handboek Band II Bijlage 3. Bijlage D Bijlage 4. Handhaving en excessenregeling Bijlage 5. Zonnepanelen en -collectoren
<i>Ter inzage:</i>	Nee.
<i>Beslispunten:</i>	1. Het Handboek Welstand en Beeldkwaliteit Wassenaar als geheel van (delen van) bestaande documenten formeel vaststellen, bekend te maken en aan het publiek beschikbaar te stellen. 2. Te bepalen dat het besluit om het Handboek Welstand en Beeldkwaliteit Wassenaar formeel vast te stellen onmiddellijk in werking treedt met ingang van de eerste dag na de datum van de bekendmaking.
<i>Relatie met:</i>	☒ Agendapunt: Raad 14-12-2021, nr. 6.h (herijkte welstandscriteria zonnepanelen en collectoren) ☐ Toezegging: ☐ Amendement/motie: ☐ Schriftelijke vragen: ☒ Informatiebrief: 28-6-2022, nr. 079 (uitblijven bekendmaking herijkte welstandscriteria met als bijlage het antwoord aan de Vrienden van Wassenaar)

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Handboek Welstand en Beeldkwaliteit Wassenaar.

Samenvatting

Aan het Handboek Welstand en Beeldkwaliteit Wassenaar wordt gewerkt sinds de vaststelling van Band 1 en Band 2 door uw raad in 2004, veelal bij gelegenheid van (proeven met) de aanwijzing van welstandsvrij gebied. De onderdelen worden consequent toegepast en zijn al jaren kenbaar op de gemeentelijke website en de website ropubliceer.nl. Met het gebruik van het handboek is veel bereikt voor welstand en beeldkwaliteit.

Uw raad heeft op 14 december 2021 de welstandscriteria voor zonnepanelen en -collectoren herijkt. Bekendmaken van het raadsbesluit en het inmiddels vereiste in de decentrale regelingenbank aan het publiek tonen van de bijgewerkte versie van het handboek bleken onmogelijk. Dat komt omdat het handboek in de vorm waarin het kenbaar is op de gemeentelijke website en op de website ropubliceer.nl niet volledig aansluit bij de voorgaande besluitvorming en de bekendmaking daarvan.

Uitgangspunt is een goede onderbouwing van de toekomstige uitvoering van het beleid inclusief de herijkte welstandscriteria. Wij stellen voor om het handboek formeel als geheel vast te stellen, zoals dit op het internet kenbaar is aangevuld met het inmiddels op de gemeentelijke website en de website van de raad kenbare raadsbesluit van 14 december 2021 met enkele bijlagen. Dus als geheel van (delen van) bestaande documenten. Vervolgens wordt het handboek officieel bekend gemaakt in het Gemeenteblad en verwerkt in de decentrale regelingenbank. De decentrale regelingenbank is de [plek op het internet](#) waar decentrale overheden algemeen verbindende voorschriften en beleidsregels (bijgewerkt) aan het publiek beschikbaar moeten stellen. Op de voorpagina van www.overheid.nl is deze gemakkelijk vindbaar in de derde kolom (Wettenbank lokaal).

Beoogd effect

Voldoen aan de sinds 1 juli 2021 geldende wettelijke eisen voor het bekendmaken en het beschikbaar stellen van een beleidsregel aan het publiek. Het kunnen toepassen van de op 14 december 2021 herijkte welstandscriteria voor zonnepanelen en -collectoren. Goede onderbouwing van de toekomstige toepassing van het beleid.

Argumenten

1.1 Er wordt voldaan aan de wettelijke eisen voor bekendmaking en beschikbaarstelling

De officiële bekendmaking van onder andere beleidsregels van gemeentelijke bestuursorganen door plaatsing in het Gemeenteblad is sinds 1 juli 2021 geregeld in de *Bekendmakingswet*. Dat geldt ook de beschikbaarstelling aan het publiek in de decentrale regelingenbank, die aan voorwaarden moet voldoen zoals de vermelding van wetstechnische gegevens. Met de bekendmaking en de beschikbaarstelling van het handboek wordt aan deze eisen voldaan.

1.2 Het voldoen aan de wettelijke eisen is essentieel voor de juridische houdbaarheid van te nemen besluiten

De welstandsnota met in ieder geval welstandscriteria is een verplicht door de raad vast te stellen beleidsregel. Net als voor andere besluiten geldt ook voor beleidsregels dat deze pas na officiële bekendmaking in werking treden.

De herijkte welstandscriteria voor zonnepanelen en -collectoren kunnen worden toegepast na het in werking treden van het als geheel vastgestelde handboek. De Vrienden van Wassenaar hebben in

hun brieven van 23 maart 2022, 3 mei 2022 en 25 juni 2022 terecht aangedrongen op publicatie van de herijkte welstandscriteria.

Ook voor te nemen besluiten op basis van de welstandscriteria in het nu op het internet kenbare handboek wordt de houdbaarheid geborgd. Als het gelden van de welstandscriteria wordt betwijfeld, kan worden verwezen naar de officiële bekendmaking van het formeel vaststellen van het handboek en de in de decentrale regelingenbank te vinden wetstechnische gegevens.

1.3 Het als geheel vaststellen van het handboek is beleidsneutraal

De inhoudelijke wijzigingen die aan het voorliggende Handboek zijn gedaan, zijn minimaal en het besluit is daarmee beleidsneutraal. Sinds de vaststelling van de banden I en II in 2004 is gewerkt aan het handboek. Veelal bij gelegenheid van een besluit tot (een proef met) het aanwijzen van een welstandsvrij gebied in 2012, 2015 en 2017. Het resultaat is jarenlang kenbaar en gebruikt. De laatste vernieuwing is het herijken van de welstandscriteria voor zonnepanelen en -collectoren met het raadsbesluit van 14 december 2021. Deze zijn sinds 15 december 2021 kenbaar op de gemeentelijke website.

Voor de volledigheid zijn hieronder de veranderingen beschreven.

- Aan bijlage 1 (de op het internet getoonde versie van Band I) wordt een verwijzing toegevoegd naar het raadsbesluit van 19 april 2017 om een welstandsvrij gebied aan te wijzen. Beslispoint 2 van dat besluit wordt uitgevoerd door het verwerken van de authentieke versie van de officiële bekendmaking van het aanwijzingsbesluit. De oorspronkelijke objectcriteria voor zonnecollectoren en -panelen worden overeenkomstig het raadsbesluit van 14 december 2021 vervangen door een verwijzing naar een nieuw onderdeel Zonnepanelen en -collectoren. De inhoudsopgave wordt aangepast.
- Bijlage 3 (Bijlage D bij Band II) wordt voor de vindbaarheid en vanwege de omvang los gepresenteerd en voorzien van een opgave van de onderdelen.
- Bijlage 5 (het nieuwe onderdeel Zonnepanelen en – collectoren) bestaat uit de herijkte welstandscriteria in het raadsbesluit van 14 december 2021 gevolgd door de bijlagen waarnaar in de criteria wordt verwezen. Deze criteria worden niet herhaald in bijlage 2 van het nieuwe onderdeel.

1.4 Verdere vernieuwing van het handboek is weinig effectief

Vooralsnog wordt verwacht dat de Omgevingswet per 1 januari 2023 in werking treedt. Daarna heeft het handboek een beperkt toekomstperspectief. De welstandscriteria gelden nog door overgangsrecht totdat de gemeenteraad een omgevingsplan vaststelt.

Pas onder het regime van de Omgevingswet is het tijd voor nieuw beleid. Het is dan aan de gemeenteraad om te kiezen voor een welstandstoets. Dat doet de gemeenteraad met regels in het omgevingsplan over het uiterlijk van bouwwerken. Als deze regels uitleg nodig hebben, moet hij een beleidsregel vaststellen voor de beoordeling of het bouwwerk aan die regels voldoet. Daarbij zijn dan opnieuw keuzes te maken die niet (volledig) dezelfde kunnen zijn omdat de beleidsregel niet meer de plaatsing van bouwwerken betreft.

2.1 Overgangsrecht is niet nodig

Voorgesteld wordt dat het formeel vastgestelde handboek op de dag na die van de datum van de officiële bekendmaking onmiddellijk in werking treedt. Dat is verantwoord door de veelal jarenlange kenbaarheid voor het publiek van de onderdelen van het handboek op de gemeentelijke website en/of de website ropubliceer.nl.

Kanttekeningen

1.1 Besluiten uit het verleden op basis van de welstandscriteria worden niet geborgd, wat echter weinig besluiten raakt

Besluiten werken pas als zij officieel bekend zijn gemaakt. Daardoor is de houdbaarheid van enkele besluiten van voor de bekendmaking van het formeel vastgestelde handboek onzeker. Tot deze besluiten behoren niet de besluiten op een bezwaar die worden genomen na de officiële bekendmaking van het formeel vastgestelde handboek. En ook niet besluiten die onherroepelijk zijn omdat deze niet (meer) worden aangevochten. Als tegen andere besluiten van voor de bekendmaking (hoger) beroep wordt ingesteld voor wat betreft de welstandstoets, rijst de vraag wat het jarenlang volgen van een vaste gedragslijn nu betekent tegen de achtergrond van het verplichte karakter van de welstandstoets. Dat is onzeker.

1.2 Inspraak is wettelijk verplicht, deze achterwege laten is echter verdedigbaar en niet fataal

Nieuw zijn alleen de op 14 december 2021 herijkte welstandscriteria voor zonnepanelen en collectoren. Daarover heeft uw raad vorig jaar inspraak verleend. Voor het overige is er geen afwijking van de welstandscriteria zoals deze al jarenlang kenbaar zijn en al jarenlang zijn toegepast. Dat is onzeker door de bijzondere omstandigheid dat de raad de welstandscriteria moet vaststellen. Daardoor gaat het niet om ons eigen beleid.

Uit een uitspraak van de Raad van State van 9 mei 2012 blijkt dat het ontbreken van inspraak niet fataal is. Het gaat niet om een gebrek van de welstandsnota, maar slechts om een gebrek bij de voorbereiding daarvan. Daarom mocht ook een gedeelte van de welstandscriteria worden toegepast, waarover geen inspraak was verleend (ECLI:NL: RVS:2012:BW5293).

Inwonerparticipatie

Zie net hiervoor kanttekening 1.2. Om de daar genoemde redenen stellen wij u niet voor om eerst inspraak te verlenen.

Communicatie

Voorlichting

De gemeentelijke communicatie over het handboek wordt aangepast.

Bekendmaking en beschikbaarstelling

Met de bijlagen 0 tot en met 5 wordt het raadsbesluit bekendgemaakt door plaatsing in het Gemeenteblad en aan het publiek beschikbaar gesteld in de decentrale regelingenbank.

De meeste bijlagen zijn door omvang en aard niet geschikt voor plaatsing in een nummer van het Gemeenteblad. Dan mag met voorafgaande instemming van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden afgeweken van de voorgeschreven omgang met bijlagen die er juridisch toe moeten doen. Instemming is gevraagd via onze invoerorganisatie Daadkracht en namens de minister gegeven door de manager van KOOP en op 20 juli 2022 verkregen via onze invoerorganisatie Daadkracht. KOOP is de uitvoeringsorganisatie van het Rijk achter onder andere de officiële publicatiebladen zoals het Gemeenteblad.

Financiën

Het opnieuw vaststellen van het handboek heeft geen financiële gevolgen.

Risico's

Geen. Er wordt geen nieuw beleid verwerkt in het handboek.

Duurzaamheid

De uitvoering van het raadsbesluit van 14 december 2022 draagt bij aan de duurzaamheid doordat het vaak gemakkelijker wordt om zonnepanelen of -collectoren te plaatsen.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

T.N. Kramer,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester